

Föstudaginn 15. desember 1961.

Nr. 9/1961. **Kápan h/f** (Sigurgeir Sigurjónsson hrl.)
 gegn
Vigdísi Aðalsteinsdóttur
 (Sigurður Ólason hrl.).

Dómendur:

hæstaréttardómararnir Gizur Bergsteinsson, Lárus Jóhannesson
 og Þórður Eyjólfsson og prófessorarnir Ármann Snævarr og
 Theódór B. Líndal.

Skaðabótamál vegna brottvikningar úr starfi.

Dómur Hæstaréttar.

Áfrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu, dagsettri 24. janúar 1961, og krafizt þess, að hann verði algerlega sýknaður af öllum kröfum stefnda í máli þessu og hún dæmd til að greiða honum málskostnað fyrir héraðsdómi og Hæstarétti.

Stefndi hefur krafizt þess, að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur og áfrýjandi dæmdur til greiða henni málskostnað fyrir Hæstarétti.

Áfrýjanda hefur ekki gegn neitun stefnda tekizt að sanna nein tiltekin atvik í sambandi við starf hennar hjá honum árið 1958 og þar til hann vék henni fyrirvaralaust frá starfi 20. apríl 1959, þau er beri það með sér, að hún hafi gert sig seka um vítaverða óstundvísí. Ekki hefur hann heldur sannað, að hann hafi á þeim tíma fundið að við hana út af óstundvísí hennar og hótað henni brottrekstri, ef hún bætti ekki ráð sitt, en því hefur hún mótmælt.

Ber því að staðfesta niðurstöðu hins áfrýjaða dóms, enda er ekki ágreiningur um kröfuupphæðir í málinu.

Eftir þessum úrslitum ber að dæma áfrýjanda til að greiða stefnda málskostnað fyrir Hæstarétti, sem ákveðst kr. 2500.00.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Afrýjandi, Jóhann Friðriksson f. h. Kápunnar h/f, greiði stefnda, Vigdís Aðalsteinsdóttur, kr. 2500.00 í málskostnað fyrir Hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 7. nóvember 1960.

Mál þetta, sem tekið var til dóms 26. f. m., hefur Vigdís Aðalsteinsdóttir, Bárugötu 37 í Reykjavík, höfðað á bæjarþingi Reykjavíkur með stefnu, útgefinni 21. nóvember 1959, gegn Kápunni h/f í Reykjavík til greiðslu skuldar, að upphæð kr. 4.799.96, ásamt 6% ársvöxtum frá 20. apríl 1958 til greiðsludags og málskostnaðar að skaðlausu. Í greinargerð leiðréttir stefnandi vaxtakröfu sína og krefst vaxta frá 20. apríl 1959.

Stefndi gerir þær kröfur að verða sýknuð af kröfum stefnanda gegn greiðslu á kr. 172.00 í sparimerkjum og að stefnanda verði gert að greiða sér hæfilegan málskostnað að mati réttarins.

Málsatvik eru þau, að á árinu 1957 var stefnandi ráðin til afgreiðslustarfa hjá stefnda. Starfstilhögun var þannig, að stefnandi átti að mæta annan hvern dag klukkan 0900 á morgnana og opna verzlunina, en hinn daginn átti hún að mæta kl. 1300. Verzlunin var opin þann tíma, sem venja er með slíkar verzlunir. Gegndi hún þessu starfi til 20. apríl 1959, en þá var henni sagt upp starfinu án nokkurs uppsagnarfrests.

Stefnandi heldur því fram, að hún hafi ekki brotið neitt af sér í starfinu og að sér hafi því borið 3ja mánaða uppsagnarfrestur samkvæmt 11. gr. kjarasamnings Verzlunarmannafélags Reykjavíkur. Gerir hún því þá kröfu, að stefndu verði gert að greiða sér kr. 4.799.96 auk vaxta og kostnaðar, eins og að fram-
an greinir.

Stefnandi sundurliðar kröfu sína þannig:

1. Kaup frá 20/4—1/6 1959	kr. 3.966.00
2. Ógreidd sparimerki fyrir marz 1959 ..	— 172.00
3. Mismunur á kaupi hjá Bifreiðastöð Stein- dórs og stefndu í júní og júlí 1959 ..	— 400.00
4. 6% orlof af kr. 4.366.00	— 261.96

Kr. 4.799.96

Stefndi rökstyður sýknukröfu sína með því, að stefnandi hafi verið svo óstundvís, þegar hún átti að mæta til vinnu sinnar,

að oftast hafi hún komið 1—2 klukkustundum of seint til vinnu eftir matarhlé og 10—30 mínútum of seint á morgnana. Þar sem stefnandi hafi ekki bætt ráð sitt þrátt fyrir tvær áminningar framkvæmdastjóra stefnda um fyrirvaralausa brottvikningu úr starfi, þá hafi honum verið heimilt að segja stefnanda upp fyrirvaralaust, sbr. 2. mgr. 11. gr. kjarasamnings Verzlunarmannafélags Reykjavíkur. Telur stefndi því, að stefnandi hafi ekki átt rétt á uppsagnarfresti og eigi því enga fjárkröfu á hendur sér. Upphæð kröfunnar hefur ekki verið mótmælt, ef talið yrði, að stefnandi hafi átt rétt á uppsagnarfresti.

Stefnandi hefur komið fyrir dóm og skýrt frá því, að venjulega hafi hún farið með kápur í lagfæringu á saumastofu stefnda, um leið og hún fór í mat, og hafi því liðið meira en klukkustund, frá því hún fór í mat og kom aftur úr mat. Hins vegar neitar hún að hafa tekið lengra matarhlé en eina klukkustund. Hún kvaðst ekki muna eftir því, að framkvæmdastjóri stefnda hafi áminnt sig vegna vanrækslu um að mæta á réttum tíma.

Framkvæmdastjóri stefnda hefur komið fyrir dóm og borið, að hann hafi tvívegis áminnt stefnanda fyrir að mæta of seint, og hafi áminningarnar farið fram eitthvað á þá leið, að hann ræki stefnanda fyrirvaralaust, ef hún mætti ekki betur. Einnig kvaðst hann hafa leiðbeint stefnanda um að mæta betur, auk þeirra tveggja skipta, sem að framan greinir. Hann segist hafa hótað stefnanda fyrirvaralausum brottrekstri, fyrst 3—4 mánuðum áður en hún var endanlega rekin, en í seinna skiptið ca. 2 mánuðum áður. Einnig staðfesti hann fyrir rétti frásögn sína í aðiljaskýrslu af atburðinum 10. apríl 1959, þegar Vigdís kom til vinnu kl. 1610 úr matarhléi. Fannst honum þetta mikið skeytingarleysi, og datt honum í hug að frábiðja þjónustu stefnanda þá þegar, en ákvað þó að fresta því. Kveðst hann síðan hafa fylgzt vel með störfum Vigdísar þar til 20. apríl, að hann sagði henni upp fyrirvaralaust, þar sem hún hafi mætt 10—30 mínútum of seint á morgnana og sem næst einum og hálfum tíma of seint eftir hádegisverð. Segist hann þá hafa talið, að fullreynt væri, að Vigdís mundi ekki bæta sig, og rak hana því. Ekki var hún áminnt um að mæta betur síðustu 10 dagana, sem hún vann hjá stefnda.

Framkvæmdastjóri stefnda og stefnandi voru samprófuð um þau atriði, sem á milli bar, en ekkert samræmi náðist.

Fyrir dóminn hefur komið Arndís Eyjólfsdóttir. Vann hún í verzlun stefnda með stefnanda. Hefur hún borið, að stefnandi

hafi aldrei tekið styttri tíma en 2 klukkustundir í matarhlé, þegar hún fór í hádegismat, en stundum hafi hún snætt í verzluninni og þá aðeins tekið eina klukkustund. Vitnið ber einnig, að það hafi heyrt Jóhann hóta stefnanda fyrirvaralausum brottrekstri örugglega þrisvar sinnum, ef hún mætti ekki betur. Vitnið telur, að sendiferðir með kápur á saumastofu stefnda hafi ekki þurft að taka nema 5—10 mínútur. Einnig ber vitnið, að það hafi komið fyrir, að stefnandi mætti 10—30 mínútum of seint til vinnu, þegar hún hafi átt að mæta kl. 1300.

Lárus Ágústsson hefur komið fyrir dóminn sem vitni. Hann staðfesti framburð sinn ekki fyrir dóminum, en honum var mótmælt sem röngum og óstaðfestum. Verður framburður hans því ekki rakinn.

Vottorð hefur verið lagt fram í málinu frá Dagmar Strömberg Karlsdóttur. Hún var starfsstúlka á saumastofu stefnda. Segir hún í vottorðinu, að stefnandi hafi oft komið við á saumastofunni, þegar hún var að koma úr mat, og að það hafi oft verið kl. 1500 e. h. Vottorðið var tekið gilt sem staðfest.

Vottorð frá Láru Guðmundsdóttur hefur verið lagt fram í málinu. Vann hún með stefnanda í verzlun stefnda í 4 mánuði. Vottar hún, að stefnandi hafi mætt „afskaplega óstundvíslega til vinnu“. Vottorð þetta var tekið gilt sem staðfest.

Þá hafa verið lögð fram 3 vottorð frá aðiljum, sem Vigdís hefur unnið hjá. Vottorðum þessum hefur verið mótmælt sem þýðingarlausum. Þar sem þau fjalla ekki um starf Vigdísar hjá stefnda, eru þau þýðingarlaus fyrir þetta mál. Verða þau því ekki rakin hér.

Lagt hefur verið fram vottorð frá Friðriki Jónssyni, sem hann hefur staðfest fyrir dómi. Hann réð Vigdísi upphaflega til stefnda. Segist hann oft síðar hafa hitt framkvæmdastjóra stefnda, sem hafi þá sagt sér, að honum líkaði vel við störf stefnanda og að hann vildi gera hana að verzlunarstjóra, en ætti óhægt með það vegna þeirrar stúlku, sem fyrir var.

Kristín Gestsdóttir, móðir stefnanda, hefur komið fyrir dóminn. Segir hún, að stefnandi hafi haldið heimili hjá sér. Hafi hún oft komið of seint í mat og þá sagt, að hún hefði þurft að fara með kápur í saumastofu stefnda, en ekki nefnt aðrar tafir. Hafi hún því ekki komið í mat fyrr en hálf tvö eða þar yfir. Vitnið segir, að stefnandi hafi ekki komið í mat á föstudögum og laugardögum, þegar hún byrjaði vinnu á morgnana.

Það verður að teljast sannað með tilliti til framburða fram-

kvæmdastjóra stefnda, Arndísar Eyjólfsdóttur og vottorða Dagmar Strömberg Karlsdóttur og Láru Guðmundsdóttur, að stefnandi málsins hafi sýnt vanrækslu í starfi og ekki mætt stundvíslega til vinnu sinnar. Hefur stefnanda ekki tekizt að sanna, að þetta hafi verið vegna starfa fyrir stefnda.

Ber þá að athuga, hvort vanræksla þessi geti valdið fyrirvaralausum brottrekstri. Gegn neitun stefnanda er ekki sannað, að framkvæmdastjóri stefnda hafi aðvarað stefnanda um að mæta betur. Hins vegar er játað af framkvæmdastjóra stefnda, að hann hafi fylgzt með starfi stefnanda 10.—20. apríl 1959 án þess að áminna hana um það, sem honum þótti fara verr hjá stefnanda. Einnig er það upplýst, að framkvæmdastjóri stefnda hafi áður á starfstíma stefnanda fundizt hún mæta illa án þess að hafa fundið að við hana.

11. gr. kjarasamnings Verzlunarmannafélags Reykjavíkur gerir ráð fyrir því sem aðalreglu, að uppsagnarfrestur sé 3 mánuðir. Hins vegar leyfir 2. mgr. 11. gr. fyrirvaralausa uppsögn, ef um vítaverða vanrækslu í starfi er að ræða. Með 2. mgr. 11. gr. kjarasamningsins er aðiljum gefinn kostur á að rjúfa vinnusamning fyrirvaralaut, ef ekki er hægt að ætlast til þess, að aðilja sé sagt upp með uppsagnarfresti, því hann hafi brotið svo stórfellt af sér gegn hinum aðiljanum. Þetta er undantekningarákvæði.

Það er upplýst í þessu máli, að framkvæmdastjóri stefnda hefur þrátt fyrir vitneskju um vanrækslu stefnanda haft hana í starfi langan tíma án þess að tryggja sér sannanir fyrir aðfinnslum, sem hann segist hafa haft við stefnanda. Hefði það þó átt að vera auðvelt fyrir hann að tryggja sér slíkar sannanir. Ekki er hægt að sjá, að það hefði verið þungbærara fyrir stefnda að hafa stefnanda í vinnu uppsagnarfrestinn en allan þann tíma, sem liðinn var, síðan framkvæmdastjóri stefnda varð var við vanrækslu hennar. Þykir því rétt, að stefndi greiði stefnanda hina umstefndu fjárhæð, þar sem upphæð hennar hefur ekki verið mótmælt, kr. 4.799.96, ásamt 6% ársvöxtum frá 20. apríl 1959.

Málkostnaður ákveðst kr. 1.600.00.

Grétar Haraldsson, fulltrúi borgardómara, kvað upp dóm þenna.

Dómsorð:

Stefndi, Kápan h/f, greiði stefnanda, Vigdísi Aðalsteinsdóttur, kr. 4.799.96 með 6% ársvöxtum frá 20. apríl 1959

til greiðsludags og kr. 1.600.00 í málskostnað innan 15
daga frá lögbirtingu dómsins að viðlagðri aðför að lögum.
